

Espoo – Helsinki – Kauniainen – Vantaa

Kuntarajat ylittävä varhaiskasvatuksen toteuttama esiopetus pääkaupunkiseudulla

Perusopetuslain 6 §:n mukaan kunta osoittaa esiopetukseen osallistuvalla oppilaalla esiopetuksen järjestämispäivän. Perusopetusasetuksen 23 a §:n 2 momentin mukaan esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämispäivään. Näitä oppilaita otettaessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen itse järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. Perusopetuslain 32 §:n 3 momentin mukaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos oppilas otetaan muuhun kuin kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan.

Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien edustajat ovat osana pääkaupunkiseudun yhteistoimintasopimusta päättäneet, että 1.8.2009 alkaen esiopetukseen ottaminen yli kuntarajojen tapahtuu ns. toissijaisen oppilaaksioton kautta, jolloin huoltaja käyttää perusopetusasetuksen 23 a §:n 2 momentissa säädettyä oikeuttaan hakea lastaan muuhun kuin asuinkunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan. Toissijaisen oppilaaksioton ensimmäisenä kriteerinä tulee kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa käyttää lapsen varhaiskasvatuksen jatkuvuutta, eli mahdollistaa lapsen esiopetus samassa päivähoitopaikassa, jossa lapsi on ja on ollut ennen esiopetuksen alkamista. Toissijaisessa oppilaaksiotossa esiopetukseen otetaan muissa kunnissa asuvia lapsia, jos esiopetuksen järjestämispäivä on tilaa omassa kunnassa asuvien lasten jälkeen.

Koska esi- ja perusopetuksen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan oppilaskäytön perusteella, järjestelmä edellyttää kotikuntalaskutusta oppilaan käydessä koulua muussa kuin oman kunnan koulussa (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä oppilaitoksessa). Oppilaan kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa kotikuntakorvausta 6-15-vuotiaasta tai muusta oppivelvollisuuttaan suorittavasta oppilaasta sille opetuksen järjestäjälle, jonka opetukseen oppilas on osallistunut.

Valtiovarainministeriö hoitaa kotikuntalaskutuksen keskitetysti hallinnollisena palveluna ns. clearingjärjestelmällä.

Esiopetukseen ottaminen yli kuntarajojen pääkaupunkiseudulla

Kunnan järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisessa ja toissijaisessa oppilaaksiotossa ensisijaisesti omassa kunnassa asuvia lapsia.

Ensisijainen oikeus päästä esiopetuspaikkaan on niillä lapsilla, joiden esiopetuksen järjestämispäivä se on osoitettu. Myös toissijaisessa perusopetusasetuksen 23 a §:n 2 momenttiin perustuvassa oppilaaksiotossa sijoitetaan ensin omassa kunnassa asuvat lapset. Tämän jälkeen voidaan sijoittaa toisessa pääkaupunkiseudun kunnassa asuvia lapsia edellyttäen, että esiopetuksen järjestämispäivä ei synny uutta opetusryhmää.

Kuntarajat ylittävässä oppilaaksi ottamisessa noudatetaan esiopetuksen sijaintikunnan toissijaisen oppilaaksioton valintaperusteita.

Kun oppilas otetaan muuhun kuin kunnan osoittamaan esiopetuksen järjestämispäivään, oppilaaksi ottamista koskevan päätöksen edellytykseksi asetetaan perusopetuslain 32 §:n 3 momentin nojalla se, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.